

СТАНОВИЩЕ

от

проф. д-р Павел Павлов,

Директор на Центъра за обучение на докторанти на
Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“

Дисертационния труд е на тема: „За доверието в лидерството в международен контекст на организационната култура на предприятието. Теоретичен и емпиричен анализ” за придобиване на научна степен „доктор на науките“ в професионално направление 3.7 „Администрация и управление“ по докторска програма „Организация и управление извън сферата на материалното производство“, с автор **д-р Моника Рожичка.**

Становището е изготвено съгласно Заповед № 659/04.10.2024г. на Ректора на ВСУ „Черноризец Храбър“.

Варна, 2024 г.

1. Обща характеристика, актуалност и значимост на

дисертационния труд

Авторът е насочил своето внимание към актуална и значима, макар и твърде специфична, проблематика, свързана с важен аспект от управлението на съвременната бизнес-организация и по-конкретно ролята на доверието към бизнес-лидерите, в полски фирми стартиращи в сферата на технологичното предприемачество, които чрез международна експанзия функционират в други държави. Основният фокус на дисертационния труд е изследването на лидерството като важен компонент на организационната култура в предприятието като важен фактор за повишаване на конкурентоспособността, увеличаване на печалбата и разширяване на дейността на разглежданите стартиращи компании. Всичко това обуславя актуалността и значимостта на избраната научна проблематика.

Рецензираният дисертационен труд е с общ обем от 355 страници. Съдържанието му съответства на темата и е структурирано във въведение, четири глави, заключение, библиография (665 заглавия), 3 фигури, 25 диаграми и 36 таблици.

Съдържанието на всяка глава е разпределено в отделни параграфи, като в края на главата са изведени конкретни обобщения, изводи, практически препоръки и добри практики.

В дисертационното изследване задълбочено е дефиниран обекта на изследване. Коректно е дефиниран предметът на изследването. Ясно е дефинирана и основната цел на изследването и произтичащите от нея научно-изследователски задачи. Ясно е формулирана и основната хипотеза на изследването. Посочени са и потенциалните потребители на получените резултати. Правилно са дефинирани и ограниченията на изследването.

Като цяло съдържанието на разработката има завършен вид на комплексно, сериозно и задълбочено изследване и съответства на избраната

тема.

2. Оценка на научните резултати и приносите на дисертационния труд

Сред основните резултати от дисертационния труд могат да се открият:

- Установени са 10 ценности, които съставляват доверието към лидерите на институционално ниво в организационната култура на предприятията.
- Разкрито е влиянието на реципрочността на доверието върху състоянието на организационната култура.
- Направен е сравнителен анализ на международни проучвания по темата за доверието към лидерите и е предложена дефиниция в условията на технологичното предприемачество.
- Обосновано е значението на начините за изграждане на доверие от гледна точка на лидерите на изследваните стартиращи технологични предприятия.
- Установеното значение на взаимното доверие между лидерите и екипите от служители при използване на различни лидерски стилове, дори неефективни, и влиянието им върху нивото на продажбите и печалбите.
- Идентифициран е феноменът „синдром на двуличния лидер“, който включва възприемането на служителя за образа на лидера като двусмислен и неетичен манипулатор.
- Предложена е концепция за модел на институционалното доверие в предприятието в глобалната екосистема.

Като цяло заслужава подкрепа подхода на автора да представя релацията „доверие – лидерство“ от интердисциплинарна гледна точка – не само от науката за управление, но и от икономиката, социологията, философията, психологията и др. с релация към света на бизнеса.

Подкрепа заслужава и подходящия набор от изследователски инструменти – подходи и методи за научно изследване, които са използвани коректно и добросъвестно.

Приемам предложените от докторанта научни, научно-приложни и приложни приноси, които намирам за коректни и обосновани.

Като цяло резултатите и приносите от дисертационното изследване дават основание за извода, че целите и задачата на дисертационния труд са изпълнени. Всичко това показва възможностите и способностите на докторанта за самостоятелни и задълбочени научни изследвания и за постигане на значими резултати в избраната област.

3. Оценка на автореферата към дисертационния труд

Авторефератът е в обем от 66 страници. Той коректно представя съдържанието на дисертационния труд и получените резултати.

4. Публикации във връзка с дисертационния труд

По проблематиката на дисертационния труд авторът е представил 12 научни публикации (в т.ч. самостоятелна монография), като част от тях са индексирани и реферирани световноизвестни бази данни. Наименованията им са съзвучни с темата на дисертацията и осигуряват необходимата публичност на резултатите от дисертационното изследване на автора.

5. Становище относно наличието или липсата на плагиатство

Позоваването на различни източници в дисертационния труд е коректно

и добронамерено. Няма информация за установено плагиатство в дисертационния труд и автореферата към него.

6. Бележки и препоръки

Към дисертационния труд биха могли да се предявят бележки и препоръки, които да се имат предвид от автора при по-нататъшните му изследвания в тази област:

- С оглед необходимата пълнота на изследването особено от икономически контекст заслужава внимание многократно използвания в текста термин „ефективност“ да бъде обвързан и с неговия побратим „ефикасност“.
- Подобна е и препоръката и по отношение термина „симетрия на доверието“ – би било полезно доверието да се изследва двустранно, т.е и от двата участника за осигуряване на необходимото качество на процеса на доверие – както вътрешнофирмено (между лидера и подчинените му екипи), така и международно (между лидера и чуждестранния му мениджър/лидер).

Посочените бележки и препоръки не намаляват достойнствата на дисертационния труд и не се отразяват върху общата ми положителна оценка за него.

7. Заключение

Всичко изложено ми дава основание за положителна оценка на рецензирания дисертационен труд, който изцяло отговаря на законовите изисквания, и да предложи на членовете на уважаемото научно жури да оценим положително труда и да присъдим научна степен „доктор на науките”

на д-р *Моника Рожичка* в професионално направление 3.7. „Администрация и управление“, по докторска програма „Организация и управление извън сферата на материалното производство“.

Дата: 15.10.2024 г.

Изготвил становището: